МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА

Затверджено
на засіданні кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від 11.11.2025 р.)
Завідувач кафедри, д.ю.н., проф. Яворська О.С. _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІТ ПРАВО

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність № 081 Право
Галузь знань № 08 Право

ЛЬВІВ 2025

Назва курсу	IT ПРАВО
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, «Право»
Викладач (-і)	Тарасенко Леонід Леонідович, доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права юридичного факультету
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта tarasenko.leonid@lnu.edu.ua, tarasenkoleo@gmail.com тел. (097) 4865593
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 15.00-16.00 год. (кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14)
Сторінка курсу	http://law.lnu.edu.ua/course/it-pravo

Інформація про курс	Для студентів 4 року навчання. Дисципліна вільного вибору студента. Види діяльностей, в яких студенти можуть застосувати отримані знання: практична, науково-дослідна, методична, тощо) і /або типи задач, у виконанні і розв'язанні яких студенти зможуть використати здобуті в межах курсу знання і вміння: правильно застосовувати законодавство, що регулює ІТ відносини; аналізувати практичні казуси, розуміти правову природу електронних грошей, електронної комерції, електронного документообігу.
Коротка анотація курсу	Цифрові технології надають широкі можливості, здійснення яких врегульовано ІТ правом. ІТ право – є чи немає? ІТ право – це комплексна галузь законодавства, яка стрімко розвивається. Необхідно слідкувати за її розвитком. Право не встигає за технологіями, які виникають та удосконалюються. ІТ право покликане вирішити ряд важливих питань щодо правозастосування: фіксація змісту веб-сторінки, правосубєктність учасників ІТ правовідносин тощо. ІТ право – це і норми щодо електронного документообігу, електронного підпису, електронної комерції, електронних грошей. Криптовалюта та операції з нею – ще один виклик для ІТ права. Віртуальні активи – новий правовий інститут, який підлягає детальному вивченню під час спецкурсу. Авторське право охопило цифрове середовище, і ІТ право повинно також допомагати у його належному регулюванні. Компютерна програма – це об'єкт ІТ технологій, який не має належного правового регулювання. ІТ право покликане вирішити цю проблематику. NFT як новий об'єкт має невизначену правову природу. Доменні спори – новий вид спорів, які вирішуються у судовому або у спеціальному порядку, який також вивчається ІТ правом. ІТ компанія та її взаємовідносини з працівниками, види ІТ компаній та структурування їх діяльності – обовязковий елемент вивчення ІТ права. Дія-сіті і гіг-контракти також не залишаються осторонь під час вивчення курсу ІТ права. Договори у сфері ІТ, а саме нові та незрозумілі поняття: Service agreement, NDA, договори про неконкуренцію. ToS, EULA, договори на SEO-оптимізацію, хмарні договори (SaaS, PaaS, IaaS), договори на розробку програмного забезпечення (Agile, waterfall model) та інші – все це предмет вивчення ІТ права.
Мета та цілі курсу	***Мета навчальної дитсципліни:*** ознайомити студентів з основними проблемами правового регулювання ІТ відносин в Україні; ознайомити з нормативно-правовими актами, які регулюють ці відносини в Україні; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці, навчити результативно використовувати здобуті знання. Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

	●СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів ІТ права, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів. ●СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері інформаційних технологій. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів інформаційних технологій. ●СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинств в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері інформаційних технологій. ●СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, адміністративного та інформаційного права тощо. ●СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав у сфері інформаційних технологій. Оцінювати та аналізувати діяльність ІТ компаній, ІТ-спеціалістів, суб'єктів електронної комерції, інших суб'єктів ІТ права. ●СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опановувати компетентності, пов'язані із підготовкою проєктів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення прав у сфері інформаційних технологій. ●Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав у сфері інформаційних технологій. ●Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав у сфері інформаційних технологій. ●Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо аналізу

	окремих інститутів ІТ права із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Мінцифри, Національного органу інтелектуальної власності тощо. ●Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони інформаційних технологій, зокрема із використанням судових реєстрів, міжнародних реєстрів, баз даних Мінцифри тощо. Уміти надавати консультації щодо захисту прав у сфері інформаційних технологій із використанням дистанційних форм комунікації. ●Використовувати передові знання і методики в сфері охорони прав у сфері інформаційних технологій у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права. ●Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони інформаційних технологій в Україні. ●Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів ІТ права з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони інформаційних технологій. ●Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері інформаційних технологій. ●Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва та захисту прав у сфері інформаційних технологій, адвокатів, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо).
Література для вивчення дисципліни	**Базова література** 1. *Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін.* ІТ ПРАВО. Львів: «Левада», 2017. 470 с. 2. ІТ-право / практ. посіб. / Харитонов Є. О., Харитонова О. І. та інш.; за ред. д. ю. н., проф. Харитонова Є. О.; к. ю. н., доц. Спасової К. І. – Київ : Видавництво «Норма права», 2025. 264 с. 3. Gillies, L. E. (2016). Electronic commerce and international private law: A study of electronic consumer contracts. Routledge. 4. Системи захисту інформації : підручник / Ю.В. Костюк, П.М. Складанний, Г.М. Гулак, Б.Т. Бебешко, К.В. Хорольська, С.Л. Рзаєва. – Київ : Київський столичний університет імені Бориса

Грінченка, 2025. – 887 с.
5. Гордієнко С.Г. Інформація, інновації, інтелектуальна власність та їх захист в Україні: досвід пізнання, проблеми розуміння та шляхи їх вирішення. Видавництво Юрінком Інтер. МонографіяРік видання. 2023. 772 с.

Додаткова література

6. *Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитонова О. І.* Основи ІТ-права: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер. 2017. 208 с.
7. Kulesza, Joanna. International internet law. Routledge, 2012.
8. Davidson, A. (2009). The law of electronic commerce. Cambridge University Press.
9. Hedley, S. (2017). The Law of Electronic Commerce and the Internet in the UK and Ireland. Routledge-Cavendish.
10. Quirk, P., & Forder, J. (2003). Electronic commerce and the law. John Wiley & Sons.
11. Rothchild, J. A. (Ed.). (2016). Research handbook on electronic commerce law. Edward Elgar Publishing.
12. Smith, Graham JH, ed. Internet law and regulation. Sweet & Maxwell, 2007.
13. Winn, J. K. (2001). Electronic Commerce Law: 2001 Developments. Bus. Law., 57, 541.
14. *Баранов О. А.* Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика: Монографія. К.: Едельвейс, 2014. 434 с.
15. Борщ, В. Ф. (2022). Правове регулювання обігу криптовалют: зарубіжний та вітчизняний досвід (Doctoral dissertation, Сумський державний університет).
16. Дутов, М. М. (2017). Правове забезпечення розвитку електронної комерції (Doctoral dissertation, ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00. 04 «Господарське право).
17. Еннан Р.Є. Цифровізація права та формування цифрового права. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, серія ПРАВО. 2024. Вип. 83. Ч. 1. С. 200-205.
18. Місюкевич, В. І., Трушкіна, Н. В., & Шкригун, Ю. О. (2021). Електронна комерція у глобальному цифровому просторі: нові виклики та напрями розвитку.
19. Міщук, І. О. (2020). СПЕЦИФІКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ У РІЗНИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ЮРИСЦИКЦІЯХ. EDITORIAL BOARD, 232.
20. Петришин О. В., Гиляка О. С. Права людини в цифрову епоху: виклики, загрози і перспективи. Вісник Національної академії правових наук України. 2021. Том 28, № 1. С. 17-35.

	21. *Тарасенко Л.Л.* КОМП‘ЮТЕРНА ПРОГРАМА ЯК ОБ‘ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРАВА. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 251. 22. *Харитонов Є.О.* СУТНІСТЬ ІТ-ПРАВА (ІТ- ПРАВО ЯК КОНЦЕПТ). ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 274. 23. *Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін*. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с. 24. *Яворська О. С.* ІТ-право: поняття, зміст, засади. Збірник матеріалів ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. “Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід”. Тернопіль: Юрид. ф-т. Тернопіл. нац. екон. ун-ту, 2017. С. 279-282. 25. Ямненко Т. М., Міська Д. О. Розвиток цифрових прав в України. Юридичний вісник. 2022. № 4 (65). С. 101-106. БАЗИ ДАНИХ: https://youcontrol.com.ua/ - база даних, аналітична система для комплаєнсу, аналізу ринків, ділової розвідки та розслідувань. https://youcontrol.academy/uk - навчальна платформа, база даних, яка надає сервіси для аналізу юридичних та фізичних осіб, а також навчає бізнес та журналістів-розслідувачів, як використовувати відкриті дані на користь своїм інтересам та для загального блага.
Тривалість курсу	135 год. 4 кредити
Обсяг курсу	48 години аудиторних: з них 16 годин лекцій, 32 годин практичних занять; 87 години самостійної роботи

Перелік тем	Тема 1. Загальні положення про ІТ право. Тема 2. Суб'єкти ІТ права. Тема 3. Правовий режим ДІЯ-СІТІ. Тема 4. Договірні зобов'язання у сфері інформаційних технологій за участю ІТ-компаній. Тема 5. Інші договірні зобов'язання у сфері інформаційних технологій. Тема 6. Електронний документообіг. Електронні документи. Електронний цифровий підпис. Тема 7. Веб-портал ДІЯ. Інші інформаційні портали. Тема. 8. Електронна комерція. Тема 9. Електронний правочин. Смарт-контракти. Тема 10. Електронні гроші. Тема 11. Криптовалюта. Віртуальні активи. Тема 12. Авторське право в ІТ сфері. Тема 13. Правовий режим цифрових об'єктів авторського права Тема 14. Комерційні позначення та об'єкти патентного права в цифровому середовищі Тема 15. Доменні спори. Тема 16. Інтернет-реклама.
Очікувані результати навчання	По проходженні курсу студенти повинні ***знати***: • джерела правового регулювання ІТ відносин в Україні; • правові засади здійснення електронної комерції, електронного документообігу; • правовий режим ДІЯ-СІТІ та правову природу гіг-контрактів; • застосування електронного підпису; • використання електронних грошей та правова природа криптовалюти; • правовий режим віртуальних активів; • здійснення авторських прав в ІТ сфері; • особливості правового режиму компютерної програми як обєкту ІТ права; • правову природу NFT; • особливості вирішення доменних спорів; • структурування роботи ІТ компанії, її види та порядок провадження діяльності;

	• порядок укладення та зміст договорів в ІТ сфері. По проходженні курсу слухачі повинні ***вміти***: • застосовувати одержані знання на практиці; • правильно застосовувати законодавство, що регулює ІТ відносини; • аналізувати та вирішувати практичні казуси в ІТ сфері.
Формат курсу	Денний/заочний
Ключові слова	ІТ право, інформаційні технології, гіг-контракт, ІТ компанія, гіг-спеціаліст, договори, електронна комерція, електронний документ, електронний цифровий підпис, авторське право, компютерна програма, електронні гроші, криптовалюта, доменний спір, віртуальний актив.
Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Заняття	Проведення лекцій, практичних занять, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем.
Підсумковий контроль, форма	Залік 50 балів – поточна успішність (семінарські заняття згідно умов накопичувальної системи) 50 балів – модуль. Разом – 100 балів.
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на юридичних дисциплінах, які студенти вивчали протягом навчання на ОКР бакалавр (протягом 1-3 курсу) (Цивільне право, Інтелектуальна власність, Адміністративне право тощо) а також пов’язана з навчальними дисциплінами Інтернет-право, Інформаційне право.

<table>
<tr><td>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</td><td>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою. Окрім того, будуть застосовуватися лекції, презентації, інтерактивні методи (задачі, мозковий штурм, дискусії, тощо)</td></tr>
<tr><td>Необхідні обладнання</td><td>Мультимедійний пристрій, комп’ютер, фліпчарт, папір, маркери</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</td><td>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова, творчі завдання тощо - затверджується кафедрою. Пріоритетною формою модуля є виконання творчих завдань
Розподіл балів, що присвоюється студентам:
Поточна успішність Теми 1-16 – 50 балів.
Модуль – 50 балів.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS
<table>
<tr><td rowspan="2">Оцінка в балах</td><td rowspan="2">Оцінка ECTS</td><td rowspan="2">Визначення</td><td>За національною шкалою</td></tr>
<tr><td>Залікова оцінка</td></tr>
<tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="2">Зараховано</td></tr>
<tr><td>81-89</td><td>B</td><td>Дуже добре</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	<table><tr><td>71-80</td><td>C</td><td>Добре</td><td rowspan="3"></td></tr><tr><td>61-70</td><td>D</td><td>Задовільно</td></tr><tr><td>51-60</td><td>E</td><td>Достатньо</td></tr><tr><td>0-50</td><td>FX</td><td>Незадовільно з правом перескладання</td><td>Незараховано</td></tr></table> 90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набуті знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу. 81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні. 71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. 61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. 51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. 0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.
Питання до заліку	1. Поняття та характеристика ІТ права. 2. Засади ІТ права. 3. Поняття мережі Інтернет та цифрового середовища. Співвідношення понять між ними. 4. ІТ право як галузь законодавства. 5. Інтернет – сайт як об’єкт права інтелектуальної власності.

	6. Правовий режим веб-сторінки. 7. Поняття та ознаки правовідносин у цифровому середовищі. 8. Елементи правовідносин у цифровому середовищі: суб'єкти, об'єкти, зміст. 9. Види правовідносин, які виникають між учасниками у цифровому середовищі: 10. Порядок надання телекомунікаційних послуг. 11. Правова природа договору на розробку веб-сайту або іншого програмного забезпечення. 12. Правова природа договору хостингу, його суб'єктний склад. 13. Поняття, ознаки та характеристика електронного документа. Правове регулювання електронних документів. 14. Види електронних документів. 15. Електронний документообіг: поняття, ознаки, суб'єкти, сфера застосування, умови функціонування. 16. Порядок відправлення, передавання та одержання електронних документів. Правове значення. 17. Електронний цифровий підпис: поняття, види, значення, сфера застосування. 18. Поняття електронної комерції та електронної торгівлі. 19. Види електронної комерції. Функції електронної комерції. 20. Правове регулювання електронної комерції: 21. Суб'єкти електронної комерції; вимоги до продавця, покупця. 22. Постачальники послуг проміжного характеру в інформаційній сфері як учасники відносин у сфері електронної комерції. 23. Електронні магазини, електронні аукціони, електронні біржі як учасники відносин у сфері електронної комерції. 24. Поняття та характеристика електронного правочину: предмет, сторони, особливості. 25. Смарт-контракти. 26. Порядок вчинення електронних правочинів: 27. Виконання електронного договору. Права та обов'язки сторін. 28. Правове регулювання електронних грошей в Україні та ЄС. 29. Поняття та ознаки електронних грошей, їх значення та правова природа. 30. Види електронних грошей. 31. Порядок емісії електронних грошей. Викуп та погашення електронних грошей. 32. Види фінансових послуг у сфері використання електронних грошей. 33. Правовий статус емітента та користувача електронних грошей. Договір між емітентом та користувачем: поняття та характеристика.

	34. Комерційний агент: поняття та функції. 35. Криптовалюта як продукт інформаційних технологій: поняття та ознаки. 36. Правовий режим криптовалюти. Проблеми правового регулювання. 37. Майнінг криптовалюти та можливості її використання. 38. Охорона авторських і суміжних прав у цифровому середовищі: основні засади та правове регулювання: 39. Особливості розповсюдження та використання об'єктів авторського і суміжних прав у цифровому середовищі. 40. Технічні засоби захисту авторських і суміжних прав. 41. Роль та функції організацій колективного управління в охороні майнових авторських і суміжних прав. 42. Роль та функції постачальників Інтернет-послуг в охороні майнових авторських і суміжних прав. 43. Види порушень авторських і суміжних прав у мережі Інтернет. 44. Способи захисту авторських і суміжних прав у мережі Інтернет: загальні та спеціальні. 45. Порядок захисту авторських і суміжних прав у мережі Інтернет. 46. Використання майнових авторських і суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій: поняття, ознаки та характеристика вільних публічних ліцензій. 47. Ліцензії організацій колективного управління як вид вільних публічних ліцензій. 48. Ліцензії Creative Commons як вид вільних публічних ліцензій. 49. GNU General Public License як вид вільних публічних ліцензій, значення, можливості користувачів. 50. Поняття комп'ютерної програми як об'єкта правової охорони, її ознаки. 51. Суб'єкти права інтелектуальної власності на комп'ютерну програму. 52. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності на комп'ютерну програму. 53. Випадки вільного використання комп'ютерної програми. 54. Компіляція (база) даних як об'єкт правової охорони. 55. Загальна характеристика комерційних позначень та об'єктів патентного права, які використовуються в мережі Інтернет. 56. Використання комерційних позначень у змісті веб-сайту. 57. Використання комерційних позначень у ключових словах, у так званій «адмінці» веб-сайту. 58. Використання комерційних позначень у сервісі Google Adwords як ключові слова або слова з опису товару або послуги; 59. Використання комерційних позначень у товарах, які розміщуються на веб-сайті. 60. Використання об'єктів патентного права у цифровому середовищі.

	61. .Доменне ім'я: поняття та ознаки. 62. Інтернет-корпорація з призначення доменних імен та номерів (ICANN): характеристика та функції. 63. Адміністрування адресного простору мережі Інтернет в Україні. 64. Порядок реєстрації доменних імен в домені .UA. Суб'єкти цих відносин (реєстрант, реєстратор, адміністратор). 65. Доменні спори: поняття та види. 66. Єдина політика вирішення спорів про доменні імена. 67. Способи захисту прав на домен. 68. Загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в цифровому середовищі. 69. Ліцензійний договір як договір щодо передання прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі. 70. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності як договір щодо передання прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі. 71. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності як договір щодо передання прав інтелектуальної власності у цифровому середовищі. 72. Особливості договорів в ІТ сфері. Істотні умови. 73. Особливості та види реклами в Інтернеті. 74. Поняття сфери ІТ послуг. 75. Загальна характеристика суб'єктів сфери ІТ послуг. ІТ компанія, організація її роботи. Програмісти (працівники сфери ІТ). Інші суб'єкти (замовники, винахідники тощо). 76. Договірні відносини у сфері ІТ (ІТ компанія – Замовник; ІТ компанія – програмісти; інші). Особливості правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. 77. Особливості оподаткування сфери ІТ послуг. Очікується, що форма підсумкового контролю може передбачати підготовку документів процесуального характеру (позовні заяви, заперечення, судове рішення тощо), або інших документів, або оформлення правових консультацій (висновків, аналітик) з метою перевірки набуття компетентностей, що ставляться за основу вивчення цієї дисципліни. Форма підсумкового контролю визначається кафедрою.
Опитування	Письмова форма опитування

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Матеріали	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 год	Тема 1. Загальні положення про ІТ право. Тенденції розвитку. Поняття та характеристика ІТ права. Сфера його застосування. Регулятори відносин у сфері інформаційних технологій. Поняття та загальна характеристика інформаційних технологій. Співвідношення ІТ права та інших галузей права та галузей законодавства. Перспективи розвитку ІТ права. Тенденції розвитку ІТ права.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ – 5,7,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 2,5 год.	1 тиждень
1 год	Тема 2. Правові аспекти провадження діяльності у сфері інформаційних технологій. Суб'єкти ІТ права: загальна характеристика. Загальна характеристика суб'єктів сфери ІТ послуг та суб'єктів сфери ІТ. ІТ компанія як основний учасник провадження діяльності у сфері інформаційних технологій. Види ІТ компаній. Види послуг, які вони надають. Працівники сфери ІТ (програмісти): правовий статус. Види «працевлаштування» в ІТ сфері. Стан правового регулювання та тенденції щодо оподаткування сфери ІТ послуг.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, мозковий штурм, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-7; ДЛ - 5,7,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	1 тиждень
2 год	Тема 1. Загальні положення про ІТ право. Тенденції розвитку. Поняття та характеристика ІТ права. Сфера його застосування. Регулятори відносин у сфері інформаційних технологій. Поняття та загальна характеристика інформаційних технологій. Співвідношення ІТ права та інших галузей права та галузей	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,8,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	1 тиждень

	законодавства. Перспективи розвитку ІТ права. Тенденції розвитку ІТ права.					
2 год.	Тема 2. Правові аспекти провадження діяльності у сфері інформаційних технологій. Суб'єкти ІТ права: загальна характеристика. Загальна характеристика суб'єктів сфери ІТ послуг та суб'єктів сфери ІТ. ІТ компанія як основний учасник провадження діяльності у сфері інформаційних технологій. Види ІТ компаній. Види послуг, які вони надають. Працівники сфери ІТ (програмісти): правовий статус. Види «працевлаштування» в ІТ сфері. Стан правового регулювання та тенденції щодо оподаткування сфери ІТ послуг.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	2 тиждень
1 год.

	Статус резидента Дія Сіті, вимоги до нього, порядок набуття та втрати статусу. Види діяльності, здійснення яких стимулюється шляхом створення правового режиму Дія Сіті. Працівники та гіг-спеціалісти резидентів Дія Сіті: правовий статус, права, обов'язки.	розв'язання задач, ситуаційних вправ.	тесту		Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	
2 год	Тема 4. Договірні зобов'язання у сфері інформаційних технологій за участю ІТ-компаній. Загальна характеристика договорів у сфері ІТ. Гіг-контракти: загальна характеристика, види, порядок укладення, зміст. Договір про надання послуг - Service agreement. Договір (умови) про нерозголошення (конфіденційність) – NDA. Договори (умови) про неконкуренцію. Договори (умови) про передання прав інтелектуальної власності.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	4 тиждень
1 год.	Тема 5. Інші договірні зобов'язання у сфері інформаційних технологій Користувальницькі угоди (ToS). Угода з кінцевим користувачем програмного забезпечення (EULA). Договори на SEO-оптимізацію. Хмарні договори: Договір Software as a service (SaaS) Договір Platform as a service (PaaS) Договір Infrastructure as a Service (IaaS) Договори на розробку програмного забезпечення: Agile, waterfall model та інші. Договори щодо збору даних про використання сайту - first party data, second party data, third party data.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 2,5 год.	5 тиждень
1 год.	Тема 6. Електронний документообіг. Електронні документи. Електронний цифровий підпис. Поняття, ознаки та характеристика електронного документа. Правове регулювання електронних документів. Види електронних документів. Електронний документообіг: поняття, ознаки, суб'єкти, сфера застосування, умови функціонування. Порядок відправлення, передавання та одержання	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ – 1-4, 6, 9-10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 2,5 год.	5 тиждень

	електронних документів. Правове значення. Електронний підпис: поняття, види, значення, сфера застосування. Порядок накладення електронного цифрового підпису. Електронні довірчі послуги: поняття, види, правове значення.					
2 год.	Тема 5. Інші договірні зобов'язання у сфері інформаційних технологій Користувальницькі угоди (ToS). Угода з кінцевим користувачем програмного забезпечення (EULA). Договори на SEO-оптимізацію. Хмарні договори: Договір Software as a service (SaaS) Договір Platform as a service (PaaS) Договір Infrastructure as a Service (IaaS) Договори на розробку програмного забезпечення: Agile, waterfall model та інші. Договори щодо збору даних про використання сайту - first party data, second party data, third party data.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,10,13-15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	5 тиждень
2 год.	Тема 6. Електронний документообіг. Електронні документи. Електронний цифровий підпис. Поняття, ознаки та характеристика електронного документа. Правове регулювання електронних документів. Види електронних документів. Електронний документообіг: поняття, ознаки, суб'єкти, сфера застосування, умови функціонування. Порядок відправлення, передавання та одержання електронних документів. Правове значення. Електронний підпис: поняття, види, значення, сфера застосування. Порядок накладення електронного цифрового підпису. Електронні довірчі послуги: поняття, види, правове значення.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6, 9-10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	6 тиждень
1 год.	Тема 7. Веб-портал ДІЯ. Інші інформаційні портали. Веб-портал ДІЯ – державні послуги онлайн: правове регулювання. Види послуг. ДІЯ: проєкти цифрової трансформації.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота,	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6, 9-10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури.	7- тиждень

1 год.	Інші інформаційні портали, портали надання державних послуг: Єдиний державний веб-портал електронних послуг; Кабінет електронних сервісів https://kap.minjust.gov.ua/services?keywords= Електронний суд https://wiki.court.gov.ua/pages/viewpage.action?pageId=6848551 Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань https://usr.minjust.gov.ua/content/help Тема. 8. Електронна комерція. Поняття електронної комерції та електронної торгівлі. Види електронної комерції (B2B, B2C, C2C та інші). Функції електронної комерції. Правове регулювання електронної комерції: Міжнародно-правові документи у сфері електронної комерції. Директиви ЄС у сфері електронної комерції. Національне законодавство у сфері електронної комерції. Учасники відносин у сфері електронної комерції: Суб'єкти електронної комерції; вимоги до продавця, покупця. Постачальники послуг проміжного характеру в інформаційній сфері. Електронні магазини. Електронні аукціони, електронні біржі.	розв'язання задач Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, мозковий штурм, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6, 9-10	3 год. Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	7 тиждень
2 год.	Тема 7. Веб-портал ДІЯ. Інші інформаційні портали. Веб-портал ДІЯ – державні послуги онлайн: правове регулювання. Види послуг. ДІЯ: проєкти цифрової трансформації. Інші інформаційні портали, портали надання державних послуг: Єдиний державний веб-портал електронних послуг; Кабінет електронних сервісів https://kap.minjust.gov.ua/services?keywords= Електронний суд https://wiki.court.gov.ua/pages/viewpage.action?pageId=6848551 Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6, 9-10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	7 тиждень

	https://usr.minjust.gov.ua/content/help					
2 год.	Тема. 8. Електронна комерція. Поняття електронної комерції та електронної торгівлі. Види електронної комерції (B2B, B2C, C2C та інші). Функції електронної комерції. Правове регулювання електронної комерції: Міжнародно-правові документи у сфері електронної комерції. Директиви ЄС у сфері електронної комерції. Національне законодавство у сфері електронної комерції. Учасники відносин у сфері електронної комерції: Суб'єкти електронної комерції; вимоги до продавця, покупця. Постачальники послуг проміжного характеру в інформаційній сфері. Електронні магазини. Електронні аукціони, електронні біржі.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6, 9-10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	8 тиждень
1 год.

	Цифрові гроші: поняття, правове регулювання. Правова природа електронних грошей. Емісія електронних грошей. Правовий статус емітента електронних грошей, користувача, комерційного агента. Використання електронних грошей.	мозковий штурм, розв'язання задач	матеріали		2,5 год.	
2год.	Тема 9. Електронний правочин. Смарт-контракти. Поняття та характеристика електронного правочину: предмет, сторони, особливості. Смарт-контракти. Правова природа, порядок укладення, зміст, особливості виконання. Порядок вчинення електронних правочинів: Загальна характеристика. Комерційні електронні повідомлення, їх види. Особливості оферти і акцепту. Виконання електронного договору. Права та обов'язки сторін. Особливості договору, що укладається поза торговельними або офісними приміщеннями, та договору на відстані (відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів»).	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6, 9-10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	9 тиждень
2 год.	Тема 10. Електронні гроші. Правове регулювання електронних грошей в Україні і ЄС: становлення, розвиток, поточне та майбутнє правове регулювання. Поняття та ознаки електронних грошей. Значення електронних грошей. Цифрові гроші: поняття, правове регулювання. Правова природа електронних грошей. Емісія електронних грошей. Правовий статус емітента електронних грошей, користувача, комерційного агента. Використання електронних грошей.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6,8,11	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	10 тиждень
1 год.	Тема 11. Криптовалюта. Віртуальні активи. Криптовалюта: поняття, ознаки, загальна характеристика, види. Правовий режим криптовалюти в Україні та закордоном. Віртуальний актив: поняття та загальна характеристика.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ - 1-4, 6,8,11	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 3 год.	11 тиждень

1 год.	Види віртуальних активів, їх правовий режим. Створення віртуальних активів, введення їх у цивільний оборот та виведення віртуальних активів із цивільного обороту. Право власності на віртуальний актив. Правочини з віртуальними активами. Права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів. Послуги, пов'язані з віртуальними активами. Тема 12. Авторське право в ІТ сфері. Загальна характеристика використання об'єктів авторського права в сфері ІТ. Особливості використання об'єктів авторського і суміжних прав у цифровому середовищі (види об'єктів, способи їх використання). Вільні публічні ліцензії. Ліцензії creative commons: поняття, види, правова природа. Технічні засоби захисту авторських і суміжних прав. Види порушень та способи захисту авторських прав в мережі Інтернет. Особливості захисту авторських прав, що порушені в мережі Інтернет (судовий і позасудовий порядок захисту). Захист авторських прав у Фейсбуці, Інстаграмі, Youtube, Google.	задач Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, мозковий штурм, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-7; ДЛ – 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 2,5 год.	11 тиждень
2 год.	Тема 11. Криптовалюта. Віртуальні активи. Криптовалюта: поняття, ознаки, загальна характеристика, види. Правовий режим криптовалюти в Україні та закордоном. Віртуальний актив: поняття та загальна характеристика. Види віртуальних активів, їх правовий режим. Створення віртуальних активів, введення їх у цивільний оборот та виведення віртуальних активів із цивільного обороту. Право власності на віртуальний актив. Правочини з віртуальними активами. Права та обов'язки учасників ринку віртуальних активів. Послуги, пов'язані з віртуальними активами.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	11 тиждень
2 год.	Тема 12. Авторське право в ІТ сфері. Загальна характеристика використання об'єктів авторського права в сфері ІТ.	практичне заняття : групова та індивідуальна	Презентація навчально-методичні	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої	12 тиждень

	Особливості використання об’єктів авторського і суміжних прав у цифровому середовищі (види об'єктів, способи їх використання). Вільні публічні ліцензії. Ліцензії creative commons: поняття, види, правова природа. Технічні засоби захисту авторських і суміжних прав. Види порушень та способи захисту авторських прав в мережі Інтернет. Особливості захисту авторських прав, що порушені в мережі Інтернет (судовий і позасудовий порядок захисту). Захист авторських прав у Фейсбуці, Інстаграмі, Youtube, Google.	робота, розв’язання задач, ситуаційних вправ.	матеріали, текст тесту		літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	
1 год.

	Використання комерційних позначень у товарах, які розміщуються на веб-сайті. Використання об’єктів патентного права у цифровому середовищі.					
2 год.	Тема 13. Правовий режим цифрових об'єктів авторського права Загальна характеристика цифрових об'єктів авторського права. Комп’ютерна програма як об’єкт правової охорони, її ознаки. Правова природа, суб'єкти, права на неї. Правовий режим комп’ютерної програми, створеної відповідно до трудового договору та на замовлення. Випадки вільного використання комп’ютерної програми. Публічні ліцензії на використання програмного забезпечення: поняття, види, значення, можливості користувачів: General Public License, Ліцензія MIT та інші. База даних як об’єкт правової охорони. Блокчейн як об'єкт правової охорони. NFT як об'єкт правової охорони. Мультимедіа, відеоігри, інші новітні цифрові об'єкти авторського права.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв’язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	13 тиждень
2 год.	Тема 14. Комерційні позначення та об'єкти патентного права в цифровому середовищі Загальна характеристика комерційних позначень та об’єктів патентного права, які використовуються в мережі Інтернет. Використання комерційних позначень у змісті веб-сайту. Використання комерційних позначень у доменних іменах. Використання комерційних позначень у ключових словах, у так званій «адмінці» веб-сайту. Використання комерційних позначень у сервісі Google Adwords як ключові слова або слова з опису товару або послуги. Використання комерційних позначень у товарах, які розміщуються на веб-сайті. Використання об’єктів патентного права у цифровому середовищі.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв’язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	14 тиждень
1 год.	Тема 15. Доменні спори. Доменні спори: поняття, ознаки, умови виникнення. Види доменних спорів. Порядок вирішення доменних спорів: судовий, позасудовий.	Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота,	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури.	15 тиждень

1 год.	Способи захисту прав на домен: загальні і спеціальні. Єдина політика вирішення спорів про доменні імена. Порядок вирішення спорів у домені .UA. Особливості судового розгляду доменних спорів. Тема 16. Інтернет-реклама. Поняття реклами, її принципи. Правове регулювання. Заборони та обмеження в рекламі в мережі Інтернет. Види реклами в мережі Інтернет. Особливості рекламної діяльності в Інтернеті. Google Ads. Реклама в соціальних мережах. Види реклами в Інтернеті: медійна, банерна, контекстна, геоконтекстна, вірусна реклама, інші види.	розв'язання задач Лекція, самостійна робота, дискусія, групова робота, розв'язання задач	Презентація навчально-методичні матеріали	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,13,14,15	3 год. Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. 2,5 год.	15 тиждень
2 год.	Тема 15. Доменні спори. Доменні спори: поняття, ознаки, умови виникнення. Види доменних спорів. Порядок вирішення доменних спорів: судовий, позасудовий. Способи захисту прав на домен: загальні і спеціальні. Єдина політика вирішення спорів про доменні імена. Порядок вирішення спорів у домені .UA. Особливості судового розгляду доменних спорів.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,12,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 3 год.	15 тиждень
2 год.	Тема 16. Інтернет-реклама. Поняття реклами, її принципи. Правове регулювання. Заборони та обмеження в рекламі в мережі Інтернет. Види реклами в мережі Інтернет. Особливості рекламної діяльності в Інтернеті. Google Ads. Реклама в соціальних мережах. Види реклами в Інтернеті: медійна, банерна, контекстна, геоконтекстна, вірусна реклама, інші види.	практичне заняття : групова та індивідуальна робота, розв'язання задач, ситуаційних вправ.	Презентація навчально-методичні матеріали, текст тесту	БЛ - 1-5; ДЛ - 5,7,13,14,15	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури. Відповісти на опитувальник тесту 2,5 год.	16 тиждень
24: 8л+16 пр.занять (48 год.)					**87 год.**	***залік***